

# Մ աշտոցի Ա րձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ  
WWW.SOURPHAGOP.ORG (24-րդ տարի)

Այս թիւով.....

Խմբագրական՝ Վերամուտ 45 Էջ 2

Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական  
սօնացոյց: Էջ 3-5

Գիտէի՞ր թէ

Վարագայ Սուրբ Խաչ,  
Վարագավանք

Խաչվերաց

Սուրբ Գեորգ Զօրավար

Նիկիոյ Ժողով

Նաւակատիք

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Էջ 6-9

44-րդ տարեշրջանի Ամավերջի  
Հանդէս Էջ 10-23

Վերամուտ 2024-25 Էջ 24

Սեպտեմբեր 2024 (ԼԲ տարի թիւ 1)



## Ամսուան Համարը

«Ձգեցէք որ մանուկները ինձի գան,  
արգելք մի ըլլաք անոնց, որովհետեւ  
այդպիսիներուն է Աստուծոյ  
արքայութիւնը»:

*Աւետարան ըստ Մարկոսի 10.14*

## Կ... ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑ

Խաչքարի Հեղինակ՝  
Ժողովրդական Վարպետ  
Ռուբեն Նալբանդյան

Հաւատք

Կրօն

Եկեղեցի

Լեզու

Մշակոյթ

Խմբագրական

## Վերամուտ 45

Մեր ժողովուրդի ամենէն կարեւոր հարստութիւնը մեր բարոյական դիմագիծին առողջութիւնն է եւ երբ մեր նոր սերունդը հայ քրիստոնէական դաստիարակութեամբ եւ մեր մայրենի եկեղեցւոյ մաքուր կաթով չի սնանիր, կը նշանակէ թէ արդէն բարոյական այլասերումի վտանգը կը սպառնայ մեզի:

Պատմութիւնը կը վկայէ թէ՛ աշխարհասփիւռ մեր գաղութներուն երկարակեցութիւնը կախեալ է ոչ թէ տուեալ գաղութի նիւթական պայմաններէն, այլ անոր հոգեւոր արժէքներէն ու բարոյական սկզբունքներէն:

1980 Սեպտեմբերի 14-ին ծնունդ առած Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը կը պատրաստուի իր 45-րդ յաջորդական տարեշրջանին:

«Ձգեցէք որ մանուկները ինծի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ այդպիսիներուն է Աստուծոյ արքայութիւնը»:

Յիսուսի այս խօսքերը պէտք է ըլլան հիմը Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ մտապատկերին, մանաւանդ Գանատայի մէջ՝ երբ պետութեան կողմէ վարժարաններու մէջ, հայ կրօնական դաստիարակութեան սահմանափակումին հետեւանքով, եկեղեցիներուն համար կենսական կը դառնայ հայ քրիստոնէական դաստիարակութիւն փոխանցել նոր սերունդին, հիմնականօրէն Կիրակնօրեայ Դպրոցներու միջոցով:

«Մաշտոցի Արձագանգ»ի 32-ամեակին ընդմէջէն պիտի շարունակենք մեսրոպատառ գրութիւններ ներկայացնել մեր աշակերտներուն, մանաւանդ համացանցին վրայ: Մեր կայքէջը, [www.sourphagop.org](http://www.sourphagop.org)-ը իր 24-րդ տարին պիտի ամբողջացնէ Սուրբ Յակոբի օրը:

Այս տարի եւս, օգտագործելով զանազան միջոցներ, պիտի շարունակենք սորվեցնել մեր աշակերտներուն.

- Հայ բարքեր եւ կենցաղ
- Հայկական տօներ ու սովորութիւններ
- Երգեր եւ շարականներ
- Հայերէն Աստուածաշունչ բանալ եւ կարդալ
- Հայ եկեղեցւոյ պատմութիւն
- Ձեռային աշխատանքներ:

Այս բոլորը՝ Հայ Քրիստոնէայ նկարագիր մը կերտելու համար:

Թող Բարձրեալն Աստուծոյ աչքն ու աջը հովանի ու առաջնորդ ըլլան Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցին, որպէսզի մեր ժողովուրդի նոր սերունդի զաւակները «պարարտ հողի մէջ աճելով պտուղ տան, մէկի տեղ երեսուն, մէկի տեղ վաթսուն, կամ մէկի տեղ հարիւր»:

«Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը, Աստուծոյ սէրը եւ Սուրբ Հոգիին հաղորդութիւնը մեր բոլորին հետ ըլլան: Ամէն»:

## Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Շբթ. 7	Նիկիոյ Ս. Ժողովի 318 Հայրապետները
Կիր. 8	Բարեկենդան Ս. Խաչի Պահոց, Տօն Ծննդեան Ս. Աստուածածնի յԱննայէ
Շբթ. 14	Նաւակատիք Սուրբ Խաչի
Կիր. 15	Տօն Վերացման Ս. Խաչին (Խաչվերաց )
Բշ. 16	Յիշատակ Մեռելոց
Շբթ. 21	Հայաստանի Հանրապետութեան Անկախութեան օր
Շբթ. 28	Սուրբ Գեորգ Զօրավար
Կիր. 29	Վարագայ Սուրբ Խաչի տօն

Պահքի Օրեր: 1,6,8, 11-15, 20,22, 25,27,29

### Գիտէի ը թէ

1. Խաչվերացին օրը, ռեհանով զարդարուած խաչով տեղի կ'ունենայ Թափօր-Անդաստանը:
2. Հայց. Եկեղեցոյ սովորութիւններէն է Խաչվերացի տօնին օրինել զանազան միրգեր:
3. Պօղոս Առաքեալ կը գրէ. «Գալով ինձի քաւ լիցի եթէ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ»:
4. Հայց. Եկեղեցին ունի Ս. Խաչի 3 տօներ եւս. Գիւտ Խաչի, Վարագայ Խաչ, Երեւման Խաչ:
5. Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի վերամուտը ամէն տարի Խաչվերացին տեղի կ'ունենայ:

**Վարագայ Սուրբ Խաչ** Ամէն տարի Սուրբ Գեորգին յաջորդող Կիրակին, որ միշտ Սեպտեմբեր 28-ի ամենէն մօտ Կիրակին է, Հայաստանեայց Եկեղեցին կը նշէ խաչին նուիրուած Վարագայ Ս. խաչի տօնը: Այս տօնը կը վերագրուի Ս. խաչի երեւման Վարագ լեռներու բարձունքներուն վրայ կառուցուած վանքին մէջ: Ըստ աւանդութեան, Ս. Հռիփսիմէն այդ տեղ պահեր է իր վիզի խաչը: Հոն, շուրջ 653 թուականին, երկու ճգնաւորներ, Յովել եւ Թողիկ, տեսիլք մը կ'ունենան. հրաշալի լուսաւորութիւն մը զիրենք կ'առաջնորդէ դէպի Վանի Վարագ լեռներ, ուր լուսաւորութիւնը կը կեդրոնանայ ու ի յայտ կու գայ խաչ մը:

**Վարագավանք** Կը գտնուի Վան քաղաքին հարաւարեւելեան կողմը, Վարագ լեռան արեւմտեան լանջին: 653-ին երբ յայտնի կը դառնայ Վարագայ Ս. Խաչի «Նշան»ի տեղը, Ներսէս Գ. կաթողիկոս Տայեցին, կը կառուցէ Ս. Նշան եկեղեցին եւ կը հաստատէ Վարագայ Ս. Խաչի տօնը: 870-ին արաբները կը գրաւեն Վարագավանքը, սակայն շատ չանցած Աշոտ Արծրունի իշխանը կ'ազատագրէ զայն: 1857-ին Վարագավանքի վանահայր կը նշանակուի Խրիմեան Հայրիկը «Մկրտիչ Ա. Խրիմեան Վանեցի»: Վանքը 1915-էն ի վեր լքուած է եւ ներկայիս աւերակ վիճակի մէջ կը գտնուի:





**ԽԱՉՎԵՐԱՑ**ը Հայ Եկեղեցւոյ հինգ տաղաւարներէն վերջինն է: Ան Խաչին նուիրուած տօներուն մէջ ամենակարևորն է, որովհետև նուիրուած է խաչին գերութիւնէն վերադարձին, անոր բարձրացման և փառաբանութեան պատմական յիշատակին: Հայաստանեայց Եկեղեցին Խաչվերացը կը տօնէ Սեպտեմբերի 11-17 ժամանակահատուածին հանդիպող Կիրակի օրը, իսկ տօնի յաջորդ օրը մեռելոց է:

610 թ. պարսից Խոսրով արքան մեծաքանակ զօրքով կը յարձակի Բիզանդական կայսրութեան վրայ: Սկզբնական յաջողութիւններէն ոգևորուած՝ պարսկական զօրքերը 614 թ. կը մտնեն Երուսաղէմ: Շատերը կը սպաննեն եւ շատերն ալ գերի կը վերցնեն: Վերջիններուն մէջ էր նաև Երուսաղէմի Չաքարիա հայրապետը: Բայց պարսիկներն այսքանով չեն բաւարարուիր. կը մտնեն Ս. Յարութեան տաճար և գերի կը վերցնեն այն տեղ պահուող Աստուածընկալ Ս. Խաչը, որ Դ. դարի սկզբին Կոստանդիանոս կայսեր մօր Հելինէի ձեռքով գտնուէր և պաշտամունքի առարկայ էր դարձեր բոլոր քրիստոնէաներու համար:

628 թ. Բիզանդական զօրքերը Հերակլ կայսեր գլխաւորութեամբ խաչափայտը վերադարձնելու համար կը պատերազմին պարսիկներու դէմ: Բիզանդական զօրքին կ'օժանդակէ նաև հայկական զօրախումբը ՄԺԺ Գնունիի գլխաւորութեամբ: Տիրոջ օգնութեամբ Բիզանդացիները յաղթանակ կը տանին:

Ս. Խաչը հանդիսաւոր թափօրով կը տեղափոխուի հայոց Կարին քաղաքը: Իսկ Կարինէն զայն կը տեղափոխեն Կ. Պոլիս, ապա Երուսաղէմ: Գերեզարձի ճանապարհին Տիրոջ խաչափայտը կը բարձրացուէր և ցնծութեան առիթ կ'ըլլար ժողովուրդին համար:

Խաչը քրիստոնէաներու համար Աստուծոյ զօրութիւնն է ու պարծանքներու պարծանքը, որուն վրայ իր անմեղ արիւնը թափեց Քրիստոս, տալով մեզ յաղթութեան զէնքը ընդդէմ սատանային ու անոր խաբկանքներուն: Յիսուս խաչին վրայ ցոյց տուաւ իր անհուն սէրը մարդկութեան հանդէպ, և խաչը դարձաւ մեզի համար յոյսի, սիրոյ և փրկութեան երաշխիք:

## Սուրբ Գէորգ Զօրավար

Խաչվերացէն 13 օրեր ետք եկող շաբաթ օրը Ս. Գէորգ է: Ան նահատակուած է Նիկոմեդիոյ մէջ մօտաւորապէս 303 թուականին:

Հասակ առած է քրիստոնէայ ընտանիքի մէջ: Երբ Հռոմէացի Դիոկղետիանոս կայսրը (284 - 305) հրովարտակ կը հրատարակէ քրիստոնէաներուն դէմ, Գէորգ զօրավարը կը պատռէ Նիկոմեդիա քաղաքի հրապարակին վրայ կախուած այս արքունական հրամանը:

Այս պատճառով կը չարչարուի եւ կը նահատակուի, որովհետեւ կը մերժէ ուրանալ իր քրիստոնէութիւնը:

Բազմաթիւ աւանդութիւններ հիւսուած են Ս. Գէորգի մասին: Ասոնցմէ ամենածանօթը այն է որ Գէորգը վիշապ մը սպաննելով կոյս մը ազատած է եւ այդ պատճառով կ'ընդունուի որպէս վիշապասպան սուրբ:

Անգլիացիները իրենց պահապան սուրբը կը համարեն Ս. Գէորգը (Saint George): Սուրբ Գէորգի անունով եկեղեցիներ ունին Հայերը եւ եւրոպական ժողովուրդները:



# Նիկիոյ Ժողով

Արիոս Աղեքսանդրացի, իմաստասիրական հմտութեամբ ծանօթ անձ մըն էր, որ մինչեւ իսկ հայրապետութեան յաջորդելու փափաքեցաւ: Այն ժամանակ Յիսուսի անձին վրայ խնդիրներ կային եւ Արիոս ալ սկսաւ պաշտպանել այն տեսակետը թէ Յիսուս Քրիստոս չէ մարդացեալ Որդին Աստուծոյ, այլ գերագոյն արարած մը, եւ թէ իրեն տրուած Որդի Աստուծոյ կոչումը բառացի իմաստով առնելու չէ: Աղեքսանդր հայրապետ Աղեքսանդրիոյ գաւառական ժողովներու մէջ, 312-ին եւ 319-ին, հերքեց Արիոս երեցին կարծիքը, որ սակայն իրեն պաշտպան եպիսկոպոսներ ալ ունեցաւ եւ Եւսեբիոս արքեպիսկոպոսը Նիկոմիդիոյ մէջ տեղի ունեցած ուրիշ ժողովով մը արձակեց Արիոսը Աղեքսանդրիոյ ժողովներուն դատապարտութենէն: Երբ որ վէճերը ընդհանրացան եւ եկեղեցոյ մէջ հակառակութիւնները սաստկացան, Կոստանդիանոս կայսրը ուզեց խնդիրը ընդհանուր ժողովի մը մէջ լուծել եւ բոլոր քրիստոնէայ աշխարհի եպիսկոպոսները հրաւիրեց Նիկիա քաղաքը 325-ին, ուր ժողովը բացուեցաւ Յունիս 19-ին: Հրաւիրուած էին նաեւ Տրդատ եւ Գրիգոր որոնք կամ չուզելով, կամ չկրնալով անձամբ երթալ, Արիստակէսը իրենց փոխանորդ նշանակեցին, եւ իրենց կարծիքին ու դաւանութեան յայտարարութիւնն ալ գրաւոր յանձնեցին անոր եւ ճամբայ հանեցին (ԽՈՐ. 176): Արիստակէս եղաւ Նիկիոյ 318 հայրապետներէն մին, որոնք միայն քանի մը հոգիի տարածայնութեամբ, Արիոսական վարդապետութիւնը դատապարտեցին եւ Արիոսը նզովեցին: Կոստանդիանոս ալ զայն աքսորեց: Նիկիոյ ժողովին մասնակցած հայրապետներու անուանացանկին մէջ կը կարդացուի Հայոց Մեծաց Արիստարքոս կամ Արիստակիսոս կամ Արսափիոս անունով եպիսկոպոսը, որ մեր Արիստակէսն է, թէպէտ օրինակէ օրինակ անունը աղաւաղուած է: Յատուկ գործունէութեան կամ բանախօսութեան յիշատակ մը չունինք, բայց արդէն այնչափ եպիսկոպոսներուն մէջէն միայն քանի մը պայքարողներու անունները կը տեսնուին ժողովի ատենագրութեանց մէջ: Արիստակէս ժողովէն ուղղակի վերադարձաւ Վաղարշապատ արժանահաւատ բանիւ, եւ քսան կանոնեալ գլխովք ժողովոյն (ԽՈՐ. 177): Գրիգոր ուղղափառ հաւատքի յաղթանակին վրայ ուրախանալով ընդունեց եւ հռչակեց Նիկիոյ կանոնները, «եւ սուղ ինչ գլուխս յինքենէ ի կանոնս ժողովոյն յաւելու» (ԽՈՐ. 177):

Մաս տուողը կ'ըսէ. «Մասն եւ բաժին եղիցի Սուրբ Պատարագիս»  
 Մաս ստացողը կ'ըսէ. «Բաժին իմ Աստուած Յաւիտեան»

**Նաւակատիք** (նոր կերտել, նոր շինել) նորաշէն տաճարի, եկեղեցոյ, ամէն նորի բացման, տարեդարձի ու նուիրագործութեան հանդէս: Նաւակատիք է նոր աւարտած եկեղեցոյ առաջին նուիրագործութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ նուիրագործութեան տարեդարձը: Հայ եկեղեցին նաւակատիքները սկսած է կատարել կամ յիշատակել մեծահանդէս տօներու նախընթաց օրերուն: Նաւակատիքով պահքի խստութիւնը կը մեղմացուի՝ առանց զայն ամբողջովին վերացնելու, այսինքն՝ մսեղէնը խստիւ արգիլելով՝ կը ներուի ձկնեղէնի ու կաթնեղէնի կիրառութիւնը Պատարագի մատուցումէն ետք:

Այդպէս է նաև Հայ եկեղեցոյ հինգ տաղաւար տօներու նախընթաց օրերուն: Այսինքն՝ Վարդավառի, Աստուածածնի Վերափոխման ու Խաչվերացի նախընթաց շաբաթ օրերուն, առաւօտեան Պատարագէն ետք, իսկ Ս. Ծննդեան ու Ս. Զատիկի ճրագալոյցերուն, երեկոյեան Պատարագէն յետոյ կաթնեղէն ու ձկնեղէն գործածելը նոյնպէս Նաւակատիք կը նշանակէ:

Նաւակատիքը իբրև առանձին տօն կը նշուի Խաչվերացի տօնի նախընթաց շաբաթ օրը, 4-րդ դարու բիզանդական կայսրուհի Հելինէի նախաձեռնութեամբ Երուսաղէմի Սուրբ Յարութեան մեծ տաճարը շինուելէն ետք զայն նուիրագործելու և օծելու տարեդարձի օրը, որ ամբողջ քրիստոնէայ աշխարհի համար կարելոր յիշատակ է:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը  
Մանկապարտեզի անկիւն



Ամբողջացո՛ւր Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ  
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու նշանաբանը: Մարկոս 10.14

Յիսուս, մանուկները, արգելք, այդպիսիներուն,  
արքայութիւնը

----- ըսաւ.

«Ձգեցէք որ ----- ինծի գան, ----- մի՛  
ըլլաք անոնց, որովհետեւ ----- է Աստուծոյ  
-----»:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը  
Նախակրթարան Ա., Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞ր տարին հիմնուեցան  
«Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ  
Դպրոցները».  
ա. 1900  
բ. 1929  
գ. 1979  
դ. 1980:

ա. Սուրբ Սարգիս  
բ. Սուրբ Գեորգ  
գ. Սուրբ Թադէոս  
դ. Սուրբ Պետրոս:

7.- Ի՞նչ կը կոչուի խաչին  
կեդրոնական մասը.  
-----:

2.- Ո՞ր տարին հիմնուեցաւ Սոնթրէալի  
Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը.  
ա. 1900  
բ. 1929  
գ. 1979  
դ. 1980:

8.- Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ  
մկրտուեցաւ.  
ա. 6  
բ. 32  
գ. 30  
դ. 33:

3.- Այս տարի «Մաշտոցի Արձագանգ»ի  
քանի՞ երորդ տարեդարձն է:  
ա. 6  
բ. 32  
գ. 17  
դ. 30:

9.- Ամբողջացո՞ւր Հայց. Եկեղեցւոյ  
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու  
Մաղթերգին առաջին 4 տողերը.

Կիրակնօրեայ Սուրբ յարկին  
մենք ----- ենք լուսաբաղձ  
Կայծերու պէս -----  
Յայտած՝ սրտէն պերճ -----:

4.- Աստուածաշունչը կը բաղկանայ  
երկու մասերէ. առաջին մասը  
կը կոչուի «--- Կտակարան» իսկ  
երկրորդը՝ «Նոր -----»:  
Առաջին մասը գրուած է Քրիստոսէ ---  
-- իսկ երկրորդը ----- ետք:

10.- Ամբողջացո՞ւր Հայց. Եկեղեցւոյ  
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու  
Մաղթերգին երկրորդ 4 տողերը.

5.- Ի՞նչ կը կոչուի այն տաղաւարը  
որ կը տօնենք Սեպտեմբեր ամսուան  
ընթացքին.  
ա. Խաչվերաց  
բ. Սուրբ Ծնունդ  
գ. Սուրբ Զատիկ  
դ. Սուրբ Աստուածածնի  
Վերափոխում:

Ուստի քալենք -----,  
Ո՛վ հարազատ զարմ -----  
----- գընացքով  
Լոյս-աղբիւրին -----:

6.- Հետեւեալ սուրբերէն որո՞ւն տօնը  
կը տօնենք Սեպտեմբերին.

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ., Ե. եւ Ջ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞վ է ներկայիս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը.

- ա. Սահակ Բ. Խապայեան
- բ. Արամ Ա.
- գ. Գարեգին Ա.
- դ. Գարեգին Բ.:

2.- Ո՞վ է ներկայիս Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը.

- ա. Սահակ Բ. Խապայեան
- բ. Արամ Ա.
- գ. Գարեգին Ա.
- դ. Գարեգին Բ.:

3.- Ըստ Ա. Կորնթացիներուն 13րդ գլուխին երեք հիմնական շնորհներն են Հաւատք, Յոյս եւ Սէր, եւ այս երեքն ամենէն մեծն է...

- ա. հաւատքը
- բ. յոյսը
- գ. սէրը
- դ. Աստուածային հիմնական շնորհները թիւով 4 են:

4.- Վերջին ընթրիքի ընթացքին Յիսուս հաստատեց Հաղորդութեան խորհուրդը: Աւագ շաբթուան ո՞ր օրն էր այդ.

- ա. Երկուշաբթի
- բ. Ուրբաթ
- գ. Հինգշաբթի
- դ. Չորեքշաբթի:

5.- Սուրբ Ծնունդի մաղթանքն է.- Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ, օրհնեալ է...

- ա. Քրիստոսի Ծնունդը
- բ. Յայտնութիւնը Քրիստոսի
- գ. Յարութիւնը Քրիստոսի
- դ. Անունը Քրիստոսի:

6.- Պատարագի ընթացքին ո՞վ (որո՞նք) կ'երգէ (կ'երգեն) «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ...».

- ա. Պատարագիչը
- բ. Սարկաւազը
- գ. Քահանան
- դ. Դպիրները:

7.- Ս. Պատարագի ընթացքին Ողջոյն տուողը կ'ըսէ: «Քրիստոս - մէջ --- յայտնեցաւ»:

8.- Ս. Պատարագի ընթացքին ողջոյն ստացողը կը պատասխանէ. «----- է ----- Քրիստոսի»:

9.- Հինգ տաղաւարներն են.-Ս. Ծնունդ, Ս. Զատիկ, Այլակերպութիւն, Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի եւ

....

- ա. Մեռելոց
- բ. Խաչվերաց
- գ. Ծաղկազարդ
- դ. Համբարձում:

10.- Ս. Զատիկէն 40 օրեր ետք կը տօնենք.

- ա. Համբարձում
- բ. Երեւում
- գ. Այլակերպութիւն
- դ. Յայտնութիւն:



## Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Երկրորդականի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր:

1.- ----- կը կոչուի եկեղեցոյ արեւմտեան բաժինը որ տաճարէն բաժնուած է պատով ու դուռով, որուն մէջ կը կենային ապաշխարողները որոնք պատրաստ չէին հաղորդութիւն ստանալու:

2.- 325 թուականի Նիկիոյ ժողովին Հայաստանեայց եկեղեցոյ ներկայացուցիչն էր, ----- ը Գրիգոր Լուսաւորչի որդին:

3.- 325 թուականին գումարուած Նիկիոյ ժողովին մասնակցեցան --- հայրապետներ (կամ անոնց ներկայացուցիչները):

4.- Առաջին տիեզերական ժողովը տեղի ունեցաւ ----- մէջ, --- թուականին :

5.- Խաչվերացը կը տօնենք Սեպտեմբեր -- ի ամենէն մօտ գուգադիպող Կիրակի օրը:

6.- Հայաստանեայց եկեղեցոյ խաչի տօներն են.

- ա. ---- խաչի
- բ. ----- խաչ
- գ. ----- խաչ
- դ. Խ -----:

7.- Խաչվերացէն 13 օրեր ետք Ս. ----- ին տօնն է, եւ յաջորդ օրը ----- Սուրբ Խաչ է:

8.- Ըսէ՛ մէկ բառով՝ նոր կերտել, նոր շինել

-----

9.- Ամբողջացո՛ւր: Խաչվերացին օրը, ռեհանով զարդարուած խաչով տեղի կ'ունենայ -----:

10.- Ամբողջացո՛ւր. Հայաստանեայց Եկեղեցոյ սովորութիւններէն է Խաչվերացի տօնին օրինել զանազան -----:

11.- Ո՞վ գրած է:  
«Գալով ինձի քաւ լիցի եթէ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ»:

- ա. Ս. Պօղոս Առաքեալ
- բ. Ս. Պետրոս Առաքեալ
- գ. Ս. Յովհաննէս Առաքեալ
- դ. Ս. Թադէոս Առաքեալ

12.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Ս. Կոյս Մարիամի ծննդեան տօնը.

- ա. Սեպտեմբեր 8
- բ. Օգոստոս 8
- գ. Յունուար 8
- դ. Հոկտեմբեր 8:

# 44-րդ Տարեշրջանի Ամավերջի Չանդես



19 Մայիս 2024-ին, կեսօրէ ետք ժամ 1:30-ին, տեղի ունեցաւ Սուրբ Յակոբ Առաքելական եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ վարժարանի 2023-24 տարեշրջանի աւարտական հանդէսը:

Հայ համայնքի գանազան կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ, ծնողներ եւ ազգայիններ, հաճոյքը ունեցան հետեւելու խնամքով պատրաստուած գեղեցիկ յայտագրի մը, որ եկաւ իր գործադրութեամբ, փաստելու մէկ կողմէ վարժարանի ուսման բարձր մակարդակը եւ միւս կողմէ հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ ազգային դիմագիծը:

Յայտագիրը, խորքին մէջ բաժնուած էր երկու մասի: Առաջին մասով վարագոյրը բացուեցաւ վարժարանին աւելի քան 70 աշակերտներու խումբին դիմաց, որ իր Տէրունական աղօթքով եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ վարժարաններու մաղթերով բացումը կատարեց հանդէսին. ապա մանկապարտեզէն մինչեւ երկրորդական դասարանի աշակերտներուն գործադրութեամբ շարունակուեցաւ յայտագիրը, ուր աշակերտները իրենց աղօթքներով, սաղմոսներով, ոտանաւորներով, երգերով եւ վարժարանին երգչախումբին մասնակցութեամբ, ներկաներուն ներկայացին իրենց միամտայ տարեշրջանի ձեռքերած կարողութիւններն ու գիտութիւնը, ստեղծելով հոգեպարար եւ բեմ-հանդիսատես յարաբերական ջերմ մթնոլորտ մը: Ամէն անգամ ծափողջիւններով, անոնք արժանացան ներկաներու անխառն գնահատանգին եւ քաջալերանքին:



Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ

### Սուրբ Յակոբ

Կիրակօրեայ Դպրոց  
Հիմնեալ 1980, Մոնթրէալ

director@sourphagop.org    www.sourphagop.org



## 2023-24 ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԻ ԱՄՍՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԷՍ

Կիրակի՝ 19 Մայիս 2024, Ժամը 1:30 կ.ե. Բաստրմաճեան Սրահ

### ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Հայր Մեր (յոտնկայս) Իմաստութիւն Հօր, Յիսուս... (յոտնկայս) ԳԳործս ձեռաց մերոց... (յոտնկայս) Մաղթերգ՝ Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակօրեայ Դպրոցներու	Աշակերտութիւն Աշակերտութիւն Աշակերտութիւն	Երկրորդականի Պատասխանատուի Խօսք Ապրտական դասարանի Տեսերիգ Տօրենի Խօսք	Սոն Դապիկեան Թորոս Դապիկեան
<b>Բացման Խօսք</b> Մենք Ստեփանեան եւ Գրիգոր Պէրէրեան (Երկր. Ե.) <b>Աղօթք</b> • «Տէր իմ Աստուած» <b>Ս. Ներսէս Շնորհալիկէ</b> • «Առաւօտ Լուսոյ...» • «Պահապան ամենայնի...» • «Պարզելիչ ողորմութեան...» <b>«Կիրակօրեայ Վարժարան»</b> (հատուած) <b>«Միրոյ Գլուխը»</b> (հատուած) <b>Մաղմուս 23 (ԻԲ)</b> <b>Հաւատամք</b> <b>Երգեր</b> • Լոր Շաղիկ • Սուրբ Աստուած • Այբուբեն • Խաչին զինուոր	Բողոք եւ Կոկոն Շաղիկ եւ Լախ. Ա. Լախ. Բ. եւ Գ. Լախ. Դ. Լախ. Ե. Լախ. Դ. Չ. եւ Երկր Ա. Լախ. Չ. Աշակերտութիւն Աշակերտութիւն Աշակերտութիւն	Վկայականներու եւ Վկայագրերու Բաշխում Լախակրթարան Երկրորդական Փակման Խօսք եւ Պահպանիչ ԿԻՒԿԻԱ	Մարիսա Պարուս Լարէ Պէրպէրեան Քրիստ Գրպըճեան Էտուար Չուխաճեան Սեւակ Ստեփանեան (Բարձրագ) Յարութ Չուլճեան Գրիգոր Պէրէրեան Մենք Ստեփանեան Առաջնորդ Սրբազան հայր Ռուսօցիներ, Աշակերտներ եւ Աերկաներ







Անցնող տարեշրջանին, ամենամեծ յաջողությունը եղած է երկրորդականի դասարաններու դասաւանդութիւնը ուր հիմնական նպատակը եղած է ապագայ ուսուցիչներու պատրաստութիւնը:

Արդարեւ յայտագրին յաջորդ բաժինը տեսերիզ մըն էր, որուն ընդմէջէն ներկայացուեցաւ 2023-24 տարեշրջանի 4 աւարտականներու ինչպէս նաեւ Երկր. Գ. կարգի 2 աշակերտներու Մարտ եւ Ապրիլ 2024-ի ընթացքին ներկայացուցած **Տարեվերջի Ներկայացումները (End of Curriculum Presentation):** Ապա Առաջնորդ Սրբազանը ներկայացուց իր խօսքը արժեւորելով Կիրակնօրեայ Դպրոցին դերը, ինչպէս նաեւ Տնօրէնութեան եւ ուսուցչական կազմին անսակարկ նուիրումը:



Վարժարանի տնօրենը իր խօսքին մեջ յակիրճ կերպով ըրաւ վարժարանին պատմականը, վեր առնելով անոր զարգացման ընթացքը եւ շեշտը դնելով հետապնդած նպատակին՝ ստեղծել միջավայր մը, ուր երեխան, պատանին ճանչնայ իր քրիստոնէայ արմատները եւ զանոնք պահելու անհրաժեշտութիւնը: Ապա Ա

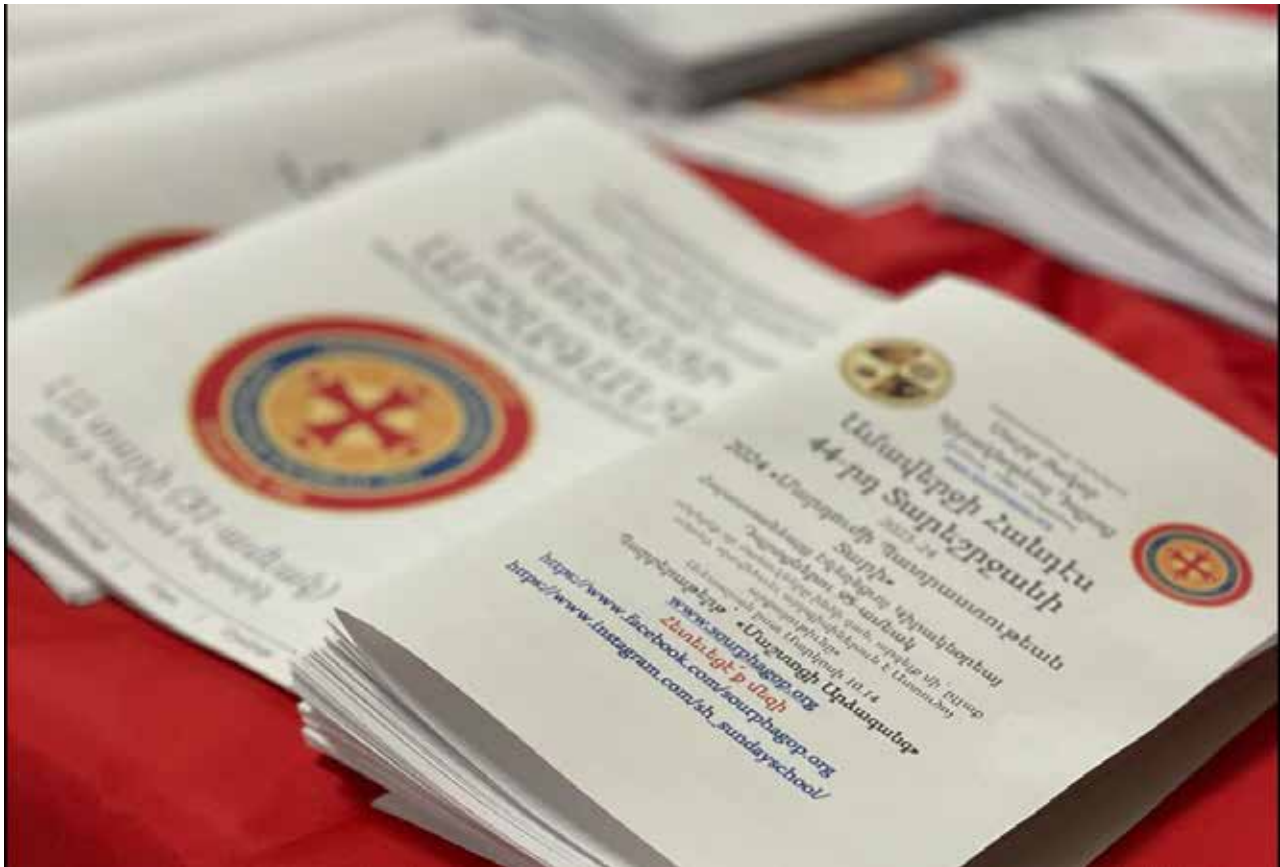
Յայտագրի յաջորդ կէտը վկայականներու բաշխումն էր, որ կատարուեցաւ Գանասայի Ազգային Առաջնորդարանի Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Վարիչ Հայր Յակոբ Վրդ. Եագուպեանի, Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան Ատենապետ՝ Տիար Սարօ տէր պետրոսեանի եւ պրն. տնօրէնին ձեռամբ: Երկրորդականի 4 եւ Նախակրթարանի 4 աշակերտներ ստացան իրենց համապատասխան վկայականները:

Փակման խօսքն ու աղօթքը կատարեց Հայր Յակոբը, որ ըսաւ թէ Աւետարանը ներշնչման աղբիւր է եւ մարտահրաւէր կու տայ ճանչնալու եւ տէր կենալու մեր ազգային, կրօնական արժէքներուն, աւելցնելով, որ Կիրակնօրեայ վարժարանը մէկ մասնիկն է եկեղեցիին եւ անոր առաքելութեան, ուրկից կրբիս եւ կրհիմնաւորուի անոր կարելորութիւնն ու դերակատարութիւնը ամէն հայ ընտանիքի մէջ: Հանդէսը փակուեցաւ Հայր սուրբին Պահպանիչով եւ ներկաներու եւ ուսուցչական կազմի մասնակցութեամբ Կիլիկիա երգեցողութեամբ:

Տնօրէնութիւնը հիւրասիրեց ներկաները, որոնք մեկնեցան գոհունակ եւ խաղաղ սրտով: Հիւրասիրութեան ընթացքին Հայ Հորիզոնը (Hay Horizon TV Show) որ նկարահանած էր ամավերջի հանդէսը հարցազրոյց մը ունեցաւ Տնօրէնին, ծնողներու եւ ուսուցչական կազմին հետ:





















ԳԵՐՇՆ. ՏԵՐ ԲԱԲԳԵՆ ԱՐԲ. ՉԱՐԵԱՆ  
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԳԱՅՈՑ ԹԵՄԻ



# Կիրակի՝ **8 Սեպտեմբեր** 2024-ին

տեղի պիտի ունենայ մեր 2024-25 Տարեշրջանի (45-րդ)

## **Նոր Աշակերտներու Արձանագրութիւնը**

(3 - 16 տարեկաններու համար)

# Կիրակի՝ **15 Սեպտեմբեր** 2024

## **Արձանագրութիւն եւ Վերամուտ**

(3 - 16 տարեկաններու համար)

Կը խնդրուի դպրոց ներկայանալ ժամը 10:30-էն սկսեալ Ձեր զակին/  
զաւակներուն հետ արձանագրութեան համար:

**Մեր Գործունէութիւնը, ամէն Կիրակի ժամը 10:30 – 1:00**

Հետեւեցէ՛ք մեզի

<http://www.sourphagop.org/>



[Sourphagop.org](http://www.sourphagop.org/)



[sh\\_sundayschool](https://www.instagram.com/sh_sundayschool)



[SH SundaySchool](https://www.pinterest.com/SHSundaySchool)



514-513-4224

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել Տնօրէնին՝

Թորոս Պապիկեան